

DET KONGELEGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets President

Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Dykkar ref

Vår ref

Dato

23/1486-

5. juli 2023

Svar på skriftleg spørsmål nr. 2695 frå stortingsrepresentant Frank Edvard Sve til samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål

Kan samferdselsministeren legge fram ei oversikt over overføringane til fylka til ferjedrifta dei siste 5 åra med framlagt berekningsgrunnlag, samt ei oversikt over samla overføringar til samferdsel generelt for dei ulike fylka i same tidsperiode?

Svar

Fylkeskommunale samferdselstiltak blir i hovudsak finansiert gjennom inntektssystemet til fylkeskommunar. Inntektssystemet til fylkeskommunar fordeler rammetilskot og fordeler om på skatteinntektene mellom fylkeskommunane. Rammetilskotet og skatteinntektene er inntekter som fylkeskommunane disponerer fritt, utan andre bindingar frå staten enn gjeldande lover og reglar (såkalla frie inntekter). Dei frie inntektene utgjer hovuddelen av inntektene til fylkeskommunane og blir brukt til å finansiere fleire ulike oppgåver. Det overordna målet med systemet er å jamne ut dei økonomiske føresetnadane mellom fylkeskommunane og på den måten bidra til eit likeverdig tenestetilbod over heile landet.

I inntektssystemet for åra 2019–2023 har det vore fem ulike delkostnadsnøklar, som skal fange opp variasjonar i utgiftsbehovet innanfor dei ulike tenestene som inngår i utgiftsutjamninga: Vidaregåande opplæring, tannhelse, buss og bane, båt og ferje, og fylkesveg. Delkostnadsnøklane blir vekta saman til ein samla kostnadsnøkkel ut frå deira del av netto driftsutgifter til tenestene som inngår i utgiftsutjamninga.

Innanfor inntektssystemet er det òg midlar som ikkje blir fordelte etter dei ordinære kriteria i inntektssystemet, men som blir gitt ei særskild fordeling. Særskild fordeling er eit unntak frå hovudregelen om at rammetilskotet skal fordelast etter ordinære kriterium. Dette er like fullt frie inntekter som fylkeskommunane kan disponere som dei vil, på lik linje med rammetilskotet elles. Talet på saker med særskild fordeling med relevans for vegsektoren har variert frå år til år. I åra 2019–2023 er det lågaste talet fem saker (2020) og det høgste talet åtte saker (2021).

I tillegg til overføringar gjennom inntektssystemet er det øyremerkte tilskot retta mot vegformål i fylkeskommunane på Samferdselsdepartementets budsjett.

I grunngjevinga for spørsmålet kommenterer representanten fylkeskommunal ferjedrift og vedlikehald av fylkesveg. I svaret på spørsmålet avgrensar eg derfor oversiktene til vegsektoren, inkl. ferjedrifta. Nedanfor følgjer tabellar for kvart av åra 2019–2023 som viser kor mykje som er fordelt etter delkostnadsnøklane for båt og ferje og fylkesveg i utgiftsutjamninga og midlar som er gitt ei særskild fordeling grunngjeve med vegformål i inntektssystemet. Til slutt følgjer ein tabell som viser øyremerkte tilskot på Samferdselsdepartementets budsjett til fylkeskommunale vegformål.

Tabell 1: Vegformål i frie inntekter 2019. I mill. kr.

Fylkeskommune	Utgiftsutjamninga 2019		Særskild fordeling 2019					
	Båt- og ferje-nøkkelen	Fylkesveg-nøkkelen	Opprusting og fornying av fylkesvegnettet	Kompensasjon tunnelsikkerhetsforskrifta	Kompensasjon CO2-avgift - 2 saker	Ferje-avløysingsmidlar	Midlar til vegadministrasjon	Styrking av båt- og ferjesektoren
Østfold	20,9	414,2	33,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6
Akershus	33,8	666,5	31,9	1,6	1,6	0,0	0,0	0,9
Oslo	7,0	332,0	5,5	0,0	0,4	0,0	9,1	0,2
Hedmark	0,0	609,6	51,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Oppland	10,6	571,4	40,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Buskerud	4,0	469,6	88,1	3,4	0,0	0,0	0,0	0,1
Vestfold	23,0	403,7	25,7	2,0	0,0	0,0	0,0	0,6
Telemark	26,5	394,4	81,4	2,1	0,0	0,0	0,0	0,7
Aust-Agder	35,4	299,9	40,3	1,5	0,0	0,0	0,0	1,0
Vest-Agder	45,7	416,1	68,9	4,7	0,0	0,0	0,0	1,3
Rogaland	284,4	705,3	65,4	15,8	7,3	8,6	0,0	8,0
Hordaland	543,5	936,0	174,9	43,6	2,5	11,0	0,0	15,3
Sogn og Fjordane	269,6	518,0	108,1	72,0	0,0	37,8	0,0	7,6
Møre og Romsdal	550,3	766,5	150,6	51,3	0,0	22,5	0,0	15,5
Nordland	914,5	831,9	211,7	58,4	0,0	13,4	0,0	25,7
Troms	293,6	624,9	158,2	28,7	0,0	23,8	0,0	8,2
Finnmark	248,9	318,1	53,0	0,0	1,5	0,0	0,0	7,0
Trøndelag	349,3	1 206,4	103,0	16,9	4,6	0,0	0,0	9,8
Sum	3 661,1	10 484,5	1 492,5	302,0	17,9	117,1	9,1	102,8

Tabellforklaring:

Kolonne 1: Beløp utløyst av båt- og ferjenøkkelen i inntektssystemet 2019

Kolonne 2: Beløp utløyst av fylkesveg-nøkkelen i inntektssystemet 2019

Kolonne 3: Midlar til opprusting og fornying av fylkesvegnettet, fordelt etter kartlegging vedlikehaldsetterslep

Kolonne 4: Kompensasjon for meirutgifter til iverksetting av tunnelsikkerhetsforskrift for fylkesvegar

Kolonne 5: Kompensasjon for auke i CO₂-avgiften / kompensasjon for oppheving av fritak for CO₂-avgiften

Kolonne 6: Ferjeavløysingsmidlar

Kolonne 7: Midlar til vegadministrasjon for Oslo (som ikkje kunne nytte seg av sams vegadministrasjon)

Kolonne 8: Midlar til styrking av båt- og ferjesektoren, innlemma i kostnadsnøkkelen frå 2020

Tabell 2: Vegformål i frie inntekter 2020. I mill. kroner

Fylkeskommune	Utgiftsutjamninga 2020		Særskild fordeling 2020				
	Båt- og ferje-nøkkelen	Fylkesveg-nøkkelen	Opprusting og fornying av fylkesveg-nettet	Kompensasjon tunnel-sikkerhetsforskrifta	Ras- og skred-sikring fylkesveg	Ferje-avløysings-midler	Midlar til veg-administrasjon
Oslo	7,6	405,0	5,7	0,0	0,0	0,0	9,4
Rogaland	296,4	750,0	67,5	27,6	26,7	8,8	99,3
Møre og Romsdal	566,1	791,5	155,3	0,0	84,4	23,1	84,8
Nordland	982,8	850,2	218,3	83,2	62,4	13,7	88,1
Viken	53,3	1 693,1	158,3	8,5	12,3	0,0	201,9
Innlandet	10,5	1 155,2	95,1	0,0	13,6	0,0	119,3
Vestfold og Telemark	49,2	833,7	110,4	4,7	29,6	0,0	118,2
Agder	89,7	725,0	112,6	5,4	6,3	0,0	89,2
Vestland	862,2	1 558,5	291,8	89,4	413,3	50,0	181,8
Trøndelag	410,1	1 248,7	106,2	19,8	0,0	0,0	120,5
Troms og Finnmark	591,7	983,9	217,7	72,8	147,6	24,4	95,9
Sum	3 919,6	10 994,7	1 538,8	311,4	796,3	120,0	1 208,4

Tabellforklaring:

Kolonne 1: Beløp utløyst av båt- og ferjenøkkelen i inntektssystemet 2020

Kolonne 2: Beløp utløyst av fylkesveg-nøkkelen i inntektssystemet 2020

Kolonne 3: Midlar til opprusting og fornying av fylkesvegnettet, fordelt etter kartlegging vedlikeholdsetterslep

Kolonne 4: Kompensasjon for meirutgifter til iverksetting av tunnelsikkerhetsforskrift for fylkesvegar

Kolonne 5: Tilskot til skredsikring av fylkesveg, tidlegare øyremerkt tilskot

Kolonne 6: Ferjeavløysingsmidlar

Kolonne 7: Overføring av sams vegadministrasjon til fylkeskommunane, samt vegadministrasjon Oslo

Tabell 3: Vegformål i frie inntekter 2021. I mill. kroner

Fylkeskommune	Utgiftsutjamninga 2021		Særskild fordeling 2021							
	Båt- og ferje-nøkkele n	Fylkesveg-nøkkelen	Opprusting og fornying av fylkesveg-nettet	Kompensasjon tunnel-sikkerhetsforskrifta	Ras- og skred-sikring fylkesveg	Ferje-avløysingsmidlar	Midlar til veg-administrasjon	Null- og lågutslepp sferjer og -hurtigbåtar	Reasfaltering av fylkesveg	Kompensasjon for reduserte ferjetakstar
Oslo	6,5	428,1	5,8	0,0	0,0	0,0	9,7	0,0	7,3	0,0
Rogaland	349,2	820,8	69,3	21,7	27,4	9,1	101,9	3,2	14,0	4,4
Møre og Romsdal	610,0	848,3	159,5	73,5	86,7	19,6	87,1	19,4	14,5	57,9
Nordland	1 078,1	902,3	224,2	65,8	64,1	14,0	90,5	13,0	15,4	18,6
Viken	61,2	1 801,5	162,6	6,7	12,6	0,0	207,3	0,1	30,8	1,0
Innlandet	11,7	1 219,5	97,6	0,0	14,0	0,0	122,6	0,1	20,9	0,2
Vestfold og Telemark	53,4	877,9	113,4	3,7	30,4	0,0	121,4	0,0	15,0	0,0
Agder	94,9	776,5	115,7	4,3	6,5	0,0	91,6	0,2	13,3	1,3
Vestland	949,7	1 648,7	299,7	70,7	424,5	51,3	186,7	51,6	28,2	39,6
Trøndelag	451,2	1 321,6	109,1	15,7	0,0	0,0	123,7	7,2	22,6	19,4
Troms og Finnmark	656,8	1 044,6	223,6	57,6	151,6	25,0	98,5	5,2	17,9	11,2
Sum	4 322,9	11 689,9	1 580,3	319,8	817,8	118,9	1 241,0	100,0	200,0	153,6

Tabellforklaring:

Kolonne 1: Beløp utløyst av båt- og ferjenøkkelen i inntektssystemet 2021

Kolonne 2: Beløp utløyst av fylkesveg-nøkkelen i inntektssystemet 2021

Kolonne 3: Midlar til opprusting og fornying av fylkesvegnettet, fordelt etter kartlegging vedlikeholdsetterslep

Kolonne 4: Kompensasjon for meirutgifter til iverksetting av tunnelsikkerhetsforskrift for fylkesvegar

Kolonne 5: Tilskot til skredsikring av fylkesveg, tidlegare øyremerkt tilskot

Kolonne 6: Ferjeavløysingsmidlar

Kolonne 7: Overføring av sams vegadministrasjon til fylkeskommunane, og vegadministrasjon Oslo, innlemma i kostnadsnøkkelen i 2022

Kolonne 8: Midlar til null- og lågutsleppsferjer og -hurtigbåtar

Kolonne 9: Midlar til reasfaltering av fylkesveg

Kolonne 10: Midlar til reduserte ferjetakstar

Tabell 4: Vegformål i frie inntekter 2022. I mill. kroner

Fylkeskommune	Utgiftsutjamninga 2022		Særskild fordeling 2022						
	Båt- og ferje-nøkkelen	Fylkesveg-nøkkelen	Opprusting og fornying av fylkesveg-nettet	Kompensasjon tunnel-sikkerhets-forskrifta	Ras- og skred-sikring fylkesveg	Ferje-avløysingsmidlar	Null- og lågutsleppsferjer og -hurtigbåtar	Kompensasjon reduserte ferjetakstar	Kompensasjon for gratis ferje
Oslo	0,8	470,6	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rogaland	353,3	979,8	71,0	37,9	29,2	0,0	3,2	6,9	8,9
Møre og Romsdal	714,4	957,5	163,4	128,5	92,3	20,1	19,9	90,4	7,1
Nordland	1 151,7	1 035,7	229,8	115,1	68,3	14,4	13,3	29,1	29,2
Viken	69,8	2 019,2	166,7	11,7	13,5	0,0	0,1	1,6	0,0
Innlandet	12,4	1 394,1	100,1	0,0	14,9	0,0	0,1	0,3	0,6
Vestfold og Telemark	58,8	1 010,6	116,2	6,5	32,4	0,0	0,0	1,7	3,7
Agder	63,8	892,3	118,5	7,4	6,9	0,0	0,2	2,1	0,4
Vestland	1 079,0	1 865,1	307,2	123,5	452,0	52,5	52,9	61,8	15,6
Trøndelag	465,3	1 508,0	111,8	27,4	0,0	0,0	7,4	30,2	4,4
Troms og Finnmark	719,4	1 230,4	229,2	100,6	161,4	25,6	5,4	17,5	13,0
Sum	4 688,7	13 363,5	1 619,8	558,8	870,8	112,6	102,5	241,6	83,0

Tabellforklaring:

Kolonne 1: Beløp utløyst av båt- og ferjenøkkelen i inntektssystemet 2022

Kolonne 2: Beløp utløyst av fylkesveg-nøkkelen i inntektssystemet 2022

Kolonne 3: Midlar til opprusting og fornying av fylkesvegnettet, fordelt etter kartlegging vedlikeholdsetterslep

Kolonne 4: Kompensasjon for meirutgifter til iverksetting av tunnelsikkerhetsforskrift for fylkesvegar

Kolonne 5: Tilskot til skredsikring av fylkesveg, tidlegare øyremerkt tilskot

Kolonne 6: Ferjeavløysingsmidlar

Kolonne 7: Midlar til null- og lågutsleppsferjer og -hurtigbåtar

Kolonne 8: Midlar til reduserte ferjetakstar, innlemma i kostnadsnøkkelen frå 2023

Kolonne 9: Midlar til gratis ferje på trafikksvake samband

Tabell 5: Vegformål i frie inntekter 2023. I mill. kroner

Fylkeskommune	Utgiftsutjamninga 2023		Særskild fordeling 2023					
	Båt- og ferje-nøkkelen	Fylkesveg-nøkkelen	Opprusting og fornying av fylkesveg-nettet	Kompensasjon tunnelsikkerhetsforskrifta	Ras- og skred-sikring fylkesveg	Ferje-avløysingsmidlar	Null- og lågutsleppsferjer og -hurtigbåtar	Kompensasjon for gratis ferje
Oslo	0,8	500,4	6,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rogaland	362,3	1 033,5	73,6	39,3	30,3	0,0	3,4	16,9
Møre og Romsdal	814,2	1 081,1	169,5	133,3	95,7	65,2	20,6	23,4
Nordland	1 277,0	1 104,0	238,3	119,3	70,8	14,7	13,8	59,1
Viken	88,3	2 149,0	172,8	12,2	14,0	0,0	0,1	5,5
Innlandet	13,8	1 500,7	103,8	0,0	15,5	0,0	0,2	1,1
Vestfold og Telemark	56,5	1 062,1	120,5	6,7	33,6	0,0	0,0	6,1
Agder	71,0	944,0	122,9	7,7	7,1	0,0	0,2	2,0
Vestland	1 371,2	1 995,8	318,6	128,1	468,7	41,7	54,9	34,1
Trøndelag	577,3	1 592,4	115,9	28,4	0,0	0,0	7,6	9,4
Troms og Finnmark	760,1	1 306,1	237,6	104,3	167,4	26,3	5,6	23,2
Sum	5 392,6	14 269,1	1 679,8	579,4	903,0	148,0	106,3	180,8

Tabellforklaring:

Kolonne 1: Beløp utløyst av båt- og ferjenøkkelen i inntektssystemet 2023

Kolonne 2: Beløp utløyst av fylkesveg-nøkkelen i inntektssystemet 2023

Kolonne 3: Midlar til opprusting og fornying av fylkesvegnettet, fordelt etter kartlegging vedlikeholdsetterslep

Kolonne 4: Kompensasjon for meirutgifter til iverksetting av tunnelsikkerhetsforskrift for fylkesvegar

Kolonne 5: Tilskot til skred-sikring av fylkesveg, tidlegare øyremerkt tilskot

Kolonne 6: Ferjeavløysingsmidlar

Kolonne 7: Midlar til null- og lågutsleppsferjer og -hurtigbåtar

Kolonne 8: Midlar til gratis ferje på trafikksvake samband

Tabell 6: Øyremerkete tilskot til fylkeskommunale vegformål. I mill. kroner

Nemning	2019	2020	2021	2022	2023
Rentekompensasjon for transporttiltak i fylka	264,5	238,4	96,0	150,2	414,0
Skredsikring fylkesvegar	703,6	425,4	107,8	0,0	0,0
Tilskot til gang- og sykkelvegar	113,7	25,9	33,1	21,9	0,0
Utbetring på fylkesvegar for tømmertransport	14,0	4,9	11,3	18,4	14,5
Tilskot til fylkesvegar	0,0	13,3	454,0	329,0	398,7
Sum	1 095,7	707,9	702,2	519,5	827,2

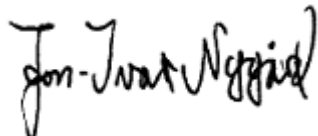
Tabellforklaring:

Midlar til dei øyremerkete tilskota blir løyvd på kap. 1320 Statens vegvesen. Tala for 2019-2022 er rekneskapstal. Talet for 2023 er gjeldande løyving etter Stortinget si handsaming av Prop. 118 S (2022–2023) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2023*, jf. Innst. 490 S (2022–2023). Innanfor fristen for svar på spørsmålet har det ikkje vore mogleg å sette opp ei oversikt med fylkesfordeling av midlane.

Tilskotet til skredsikring av fylkesvegar blei innlemma i inntektssystemet i statsbudsjettet for 2020. Talet for 2021 er overført ubrukt løyving frå tidlegare budsjettår.

Tilskotet til gang- og sykkelvegar blei innlemma i inntektssystemet i statsbudsjettet for 2020. Tala for 2021 og 2022 er overført ubrukt løyving frå tidlegare budsjettår. Tilskotsordninga retta seg både mot kommunale vegar og fylkesvegar, og tala er summen av midlar til kommunar og fylkeskommunar.

Med helsing

Jon-Ivar Nygård